

ΤΟ ΑΓΑΘΟ της υγείας

Σκέψεις και προσευχές από την πρόσφατη ασθένεια του Πανιερωτάτου Αγίου Κύκκου και Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου

● Του Δρος ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ Μ. ΜΠΟΥΣΙΑ

Καθηγητή, Μέγα Υμνογράφου της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας

Η υγεία είναι δώρο Θεού στα πλάσματά Του. Αποτελεί το μέγιστο αγαθό της ζωής του ανθρώπου, αγαθό που, όμως, τις περισσότερες φορές το περιφρονούμε ή αντιλαμβανόμαστε τη σπουδαιότητά του, όταν το χάσουμε. Η υγεία αναφέρεται και στη ψυχή και στο σώμα του ανθρώπου. Η υγεία του σώματος επιτρέπει στον άνθρωπο να δραστηριοποιηθεί και να απολαύσει τις χαρές της ζωής αυτής χωρίς εμπόδια. Η υγεία της ψυχής οδηγεί στην ουράνια μακαριότητα, στη χαρά των Αγγέλων. Ο άριστος συνδυασμός ψυχικής και σωματικής υγείας, αφού, «Νούς υγιής εν σώματι υγιεί», επιτρέπει τη διάκριση των ανθρώπων στο στίβο της ζωής και την κληρονομία της ετοιμασμένης Βασιλείας «από καταβολής κόσμου» (Ματθ. κε'34).

Βάση της σωματικής υγείας είναι η συνετή ζωή, η αποφυγή των καταχρήσεων, η φιλεργία, η καθημερινή άσκηση, η άρνηση του καταναλωτισμού και της νυκτερινής τρυφηλότητας. Βάση της πνευματικής υγείας είναι η αρετή, η αποφυγή των κακών συναναστροφών, αφού «φθείρουσιν ήθη χρηστά ομιλία κακαί» (Α' Κορινθ. ιε'33), και της πλεονεξίας, του εγωϊσμού, του φθόνου, της ζήλειας, της κακότητας. Η επιμέλεια της υγείας μας, και της σωματικής και της πνευματικής, περιορίζει τις άτακτες ορμές μας.

Η υγεία μας είναι δώρο του Θεού, του Θεού

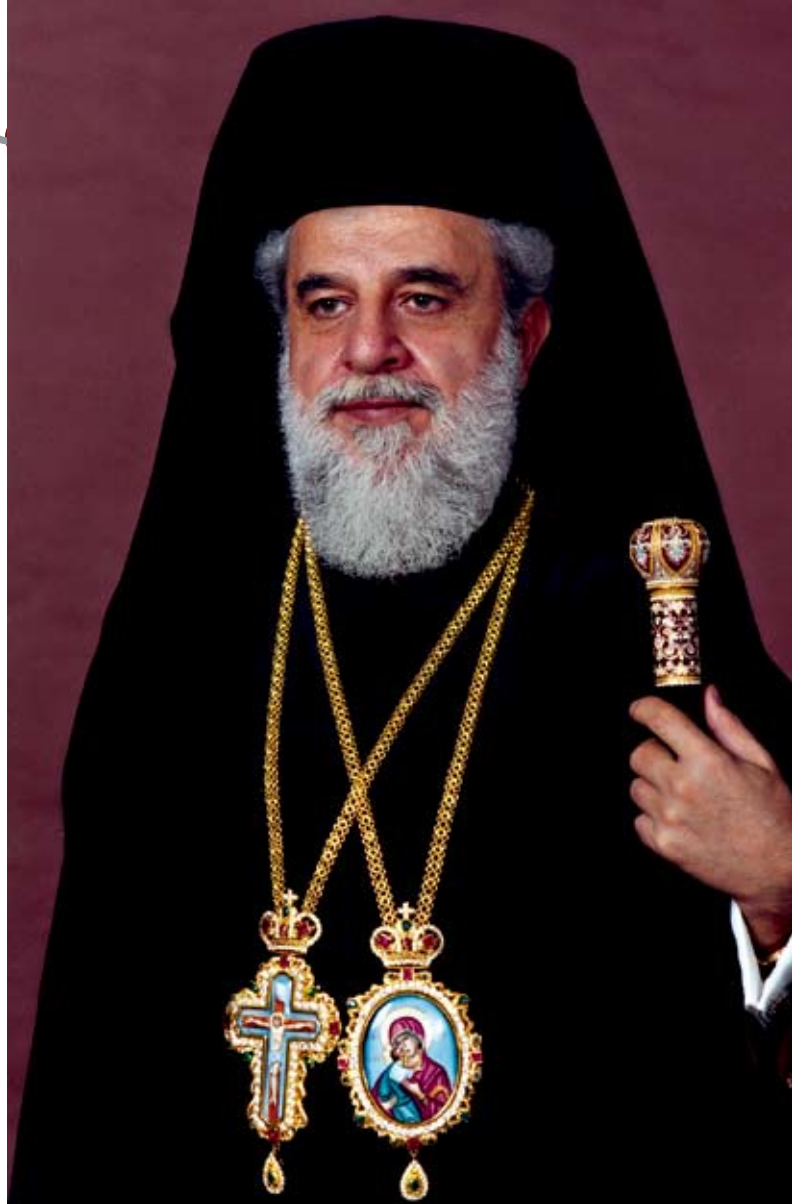
της όντως αγάπης, αφού «Ο Θεός αγάπη εστι» (Α' Ιωάν. δ'16). Επιτρέπει όμως Αυτός μερικές φορές να χαθεί προσωρινά η υγεία για παιδαγωγικούς λόγους, για συγκράτηση των αγαπημένων Του προσώπων κοντά Του. Επίσης για την ενίσχυση της πίστεως και της αγάπης των άλλων τόσο προς το πάσχον πρόσωπο, όσο και προς τον ίδιο τον φιλόανθρωπο Κύριο.

Για την υγεία μας χρησιμοποιούμε πολλές φορές φάρμακα. Όλα, όμως, τα φάρμακα είναι θεραπευτικά, όταν τα χρησιμοποιούμε σε μικρές ποσότητες, ενώ γίνονται θανατηφόρα, όταν χρησιμοποιηθούν σε μεγάλες. Γράφει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος για τη χρήση του οίνου και μεταφορικά για κάθε κατάχρηση: «Οίνος εδόθη παρά Θεού, ουχ ίνα μεθύωμεν, αλλ' ίνα νήφωμεν, ίνα ευφραινώμεθα, ουχ ίνα αλγώμεν» (Εις Ανδριάντας, Α', 4, ΕΠΕ 31, 582). Το κρασί μας δόθηκε από το Θεό, λέγει, ο μεγάλος πατέρας, όχι για να μεθούμε, αλλά για να αγρυπνούμε, για να ευφρανόμαστε, και όχι για να πονούμε. Το μέτρο πάντοτε είναι επιθυμητό και ωφέλιμο, ενώ η υπερβολή και η κατάχρηση καταστρεπτική και ανώφελη. Η υγεία συνδυάζεται με τη στέρηση της άκρατης απολαύσεως. Η υγεία της ψυχής ταυτίζεται με την ανδρεία και τη σωφροσύνη. Η αισχρότητα και η πλεονεξία είναι αποκρουστικές και εκείνος που παραδίδεται σε πονηρές πράξεις καθώς και ο δειλός ως άνανδρος προκαλούν καχεξία. Γράφει

πάλι ο ιερός Χρυσόστομος: «Αι αμαρτίαι φθοράν εργάζονται και γαρ αισχρούς ποιούσι και ασθε- νείς και κάμνουν παρασκευάζουσι» (Εις Έφ. Ομιλ. ΚΔ, 5, ΕΠΕ 21, 342). Οι αμαρτίες, λέει, προκαλούν φθορά στην υγεία και κάνουν τους ανθρώπους αι- σχρούς και ασθενείς μειώνοντας την αντοχή τους και ευάλωτους στα διάφορα νοσήματα.

Το αγαθό της υγείας δεν ωφελεί μόνο το πρό- σωπο που αγωνίζεται γι' αυτό, αλλά και τους γύρω του, αφού η υγεία είναι πηγή αστείρευτη διασκορ- πισμού αγαθών του υγιούς ανθρώπου προς τους ενδεείς, κρουνός κενώσεως της καρδιάς του στις χρείες αυτών που έχουν ανάγκη. Ο αγωνιστής χριστιανός, αυτός που βλέπει τους γύρω του σαν εικόνες Θεού και αγαπά και σέβεται «τους εν υπε- ροχή όντας» (Α' Τιμόθ. β' 2) εύχεται για την υγεία τους και χαίρεται γι' αυτούς. Μας λέει πάλι ο χρυ- σορρήμονας διδάσκαλος: «Σφόδρα επιθυμούμεν και ερρώσθαι και υγιαίνειν την σην θεοσέβειαν, επειδήπερ η υγεία η ση πολλοίς στηριγμός και λιμήν και βακτηρία τυγχάνει και μυρίων κατορ- θωμάτων υπόθεσις» (Επιστ. 91 Ρωμανώ πρεσβυτέ- ρω, ΕΠΕ 38, 162). Επιθυμούμε, λέει, πολύ και να υγιαίνει και να χαίρει η θεοσέβειά σου, επειδή η υγεία η δική σου είναι για πολλούς στήριγμα και καταφύγιο και ενίσχυση και προϋπόθεση άπειρων κατορθωμάτων.

Οι σκέψεις αυτές μαζί με τα λόγια του ιερού Χρυσοστόμου ήλθαν στο μυαλό μου όταν ο πολυσέ- βαστος και πολυαγαπητός μας Μητροπολίτης Κύκ- κου και Τηλλυρίας κ.κ. Νικηφόρος πέρασε από τη δίνη πρόσκαιρης ασθένειας και οι προσευχές μας σαν λιβανωτό περισσότερο παρά ποτέ ανέβαιναν προς το Θρόνο του δωρεοδότου και εύσπλαχνου Θεού μας για την αποκατάσταση της υγείας του. Ο θεοπρόβλητος και λαοπρόβλητος ιεράρχης, ο πατέ- ρας και αδελφός και φίλος μας, αποτελεί πράγματι στηριγμό πολλών αδυνάτων, εμπεριστάτων, χειμα- ζομένων και ταλαιπωρημένων. Αποτελεί καταφύ- γιο των οδοιπόρων του βίου, αυτών που δεν έχουν «που την κεφαλήν» (Ματθ. η' 20) να κλίνουν, ζε- στη φωλιά αυτών που σαν ερωδιό και πτηνά του δάσους ανοίγουν τα φτερά τους να πετάξουν στους αιθέρες της σύγχρονης ανάληκτης κοινωνίας. Αποτελεί ενίσχυση των ανίσχυρων αδελφών μας, ασπίδα των μαχομένων καθημερινά για την από- κτηση του επιούσιου άρτου, τροφή των πενομέ- νων, ένδυμα των γυμνών, νερό των διψασμένων, χαρά των θλιβομένων. Αποτελεί λιμάνι των κλυ-

δωνιζομένων από τα βιοτικά κύματα και σωσίβιο των ναυαγών της ζωής. Αποτελεί βακτηρία αυτών που τα πόδια τους δεν τους στηρίζουν, των αρρώ- στων, των παραλύτων, των γερόντων. Η υγεία, λοιπόν, του Πανιερωτάτου αποτελεί προϋπόθεση κοινωνικού και ποιμαντικού έργου μοναδικού, γι' αυτό και όλοι οι ευεργετούμενοι ή ευεργετηθέντες απ' αυτόν βιάζαν και βιάζουν με τις προσευχές τους τον Κύριό μας για την συντήρηση της υγείας του. Ας ενώσουμε κι εμείς μαζί τους τις δικές μας προσευχές ψάλλοντας εμμελώς αυτό το τροπάριο:

Ύμνος πλ. α'. Τον συνάναρχον Λόγον

Σφόδρα πάντες ποθούμεν, Πανιερώτατε, ερρώσθια και υγιαίνειν σε, επειδήπερ σαφώς η υγεία η ση τυγχάνει στήριγμα των αδυνάτων τε λιμήν των εν δίναις ζοφεραίς του βίου κινδυνευόντων και βακτηρία του γήρωσ, φως, Νικηφόρε, Κύκκου πάμφωτον.